

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

**Гуманітарний факультет
Кафедра загального мовознавства та іноземних мов**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор – проректор із
науково-педагогічної роботи

_____ Б.О. Коробко
«__» _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО З КОМПОНЕНТОМ АНГЛІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА»
(назва навчальної дисципліни)

підготовки _____ **бакалавра** _____
(назва ступеня вищої освіти)
спеціальності _____ **014 «Середня освіта»** _____
(шифр і назва спеціальності)

**Полтава
2019 рік**

Робоча програма «Лінгвокраїнознавство з компонентом англійська література» для студентів спеціальності 014 «Середня освіта». Складена відповідно до освітньої програми «Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)», підготовки бакалавра.

Розробник: Гунченко Ю.В., старший викладач кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Погоджено

Керівник групи забезпечення спеціальності _____ О.Л. Балацька

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Протокол від «10» вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри загального мовознавства та іноземних мов _____ (А.П.Болотнікова)

«10» вересня 2019 року

Схвалено навчально-методичною радою факультету

Протокол від « » вересня 2019 року № 2

Голова навчально-методичної ради факультету _____ (В.В.Чернишов)

« » вересня 2019 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>01 «Освіта»</u>	Обов'язкова	
Загальна кількість годин - 150			
Модулів – 1	Спеціальність: <u>014 «Середня освіта»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		2-й	-
		Семестр	
		4-й	-
		Лекції	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (не передбачено)	Ступінь вищої освіти: <u>бакалавр</u>	20 год.	-
		Практичні, семінарські	
		30 год.	-
		Лабораторні	
		(не передбачено)	-
		Самостійна робота	
		100 год.	-
Індивідуальні завдання: (не передбачено)			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50/100

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Країнознавство» посідає одне з провідних місць в системі професійної підготовки майбутнього викладача / перекладача англійської мови. Головною метою курсу, що покликаний забезпечити фонові знання у підготовці майбутніх перекладачів, є:

1. висвітлення теоретичних аспектів курсу "Лінгвокраїнознавство";
2. визначення предмету "Лінгвокраїнознавство" як основи для набуття фонових знань;
3. навчання майбутніх фахівців іншомовної компетенції з природним використанням знаково-семантичних матеріалів:

- а) оволодіння звичайними в певному соціумі (британському, американському, канадському, австралійському, новозеландському) формами встановлення, підтримки та розвитку міжособистісних мовленнєвих відносин та їх адекватного перекладу;

- б) оволодіння знаннями про фонетичні і лексичні одиниці лінгвокраїнознавчого мінімуму та граматичними розбіжностями англійської мови, притаманними певному англомовному соціуму (британському, американському, канадському, австралійському та новозеландському);

- в) знання субкультурних лінгвістичних ознак різних куточків Великої Британії, США, Канади, Астралії, Нової Зеландії.

Основними завданнями курсу є такі:

1. озброїти студентів знаннями про реляційно-перекладне використання мови;
2. навчити студентів компонентам культури мовленнєвого спілкування та їх адекватного перекладу у певній номенклатурі комунікативних ситуацій:

- висвітлення базових понять мови та культури, їх функціонування та поєднання;
- логічність мовлення як компонент культури спілкування;
- оволодіння зразками національного мовленнєвого етикету як необхідною передумовою розвитку культури спілкування в певному англомовному соціумі.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є цикл теоретичних та практичних дисциплін: «Вступ до мовознавства», «Практика усного та писемного мовлення (англійська)», «Практика усного та писемного мовлення (німецька)», «Практична граматики англійської мови» тощо.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати методологію, історію, основні концепції опису англійської мови; основні закономірності розвитку та функціонування типових і нетипових мовних явищ; умови, форми, стратегії і тактики мовленнєвої комунікації; основні факти про культуру (історія, географія, економіка, державний устрій, особливості побуту, традицій та звичаїв) англомовних країн (Сполучене Королівство, США, Канада, Австралія, Нова Зеландія); характерні особливості лінгвокультурних спільнот англомовних країн;

вміти співвідносити сучасний стан та етапи історичного розвитку певного мовного явища; володіти лінгвістичним апаратом та технікою мовленнєвої діяльності:

- отримувати необхідну країнознавчу інформацію з атласів, довідкової літератури, періодичної преси та електронних носіїв інформації;

- вміти повідомити інформацію в рамках тем курсу, що вивчається; вміти брати участь в обговоренні тем з країнознавства;

- володіти основами публічної промови (вміти робити повідомлення, доповідь з попередньою підготовкою);

- здійснювати соціальний аспект використання англійської мови у світлі особливостей лінгвокультурних спільнот англомовних країн.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Наприклад:

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
60-63	Е	Достатньо	Студент має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засоби оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути: стандартизовані тести; командні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; реферати та інші види індивідуальних та групових завдань.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Мова та культура англомовних країн.

Мова та культура. Поняття про реалії. Конотативна лексика. Національні варіанти англійської мови. Лексика з культурним компонентом значення в національних варіантах англійської мови.

Змістовий модуль 2. Сполучене королівство Великої Британії та Північної Ірландії.

Короткий огляд географічних особливостей. Державний устрій. Національна ідентичність. Історія. Соціально-економічний розвиток. Система охорони здоров'я та соціальний захист. Освіта. Спорт. Їжа. Засоби масової інформації. Особливості побуту, традицій та звичаїв населення.

Змістовий модуль 3. Країни Британської Співдружності.

Історія, географія, економіка, державний устрій, особливості побуту, традицій та звичаїв країн Британської Співдружності (Канада, Австралія, Нова Зеландія).

Змістовий модуль 4. Сполучені Штати Америки.

Короткий огляд географічних особливостей та динаміки демографії країни. Державний устрій. Історія США. Національна ідентичність. Соціально-економічний розвиток. Система охорони здоров'я та соціальний захист. Освіта. Спорт. Їжа. Засоби масової інформації. Особливості побуту, традицій та звичаїв населення.

Змістовий модуль 5. Культурно обумовлені особливості спілкування у англомовних країнах.

Політкоректність. Позитивний тип мислення. Мовний етикет і поведінка. Концепція часу. Невербальна комунікація.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Мова та культура англомовних країн.													
Тема 1. Мова та культура англомовних країн	8	2	2	-	-	4							
Разом за змістовим модулем 1	8	2	2	-	-	4							
Змістовий модуль 2. Сполучене королівство Великої Британії та Північної Ірландії.													
Тема 1. Географія, економіка, державний устрій Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії	8	2	2	-	-	4							
Тема 2. Історія Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії	8	2	2	-	-	4							
Тема 3. Особливості побуту, традицій та звичаїв Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії	12	2	4	-	-	6							
Разом за змістовим модулем 2	28	6	8	-	-	14							
Змістовий модуль 3. Країни Британської Співдружності.													
Тема 1. Канада: історія, географія, економіка, державний устрій, особливості побуту, традицій та звичаїв населення	8	2	2	-	-	4							
Тема 2. Австралія, Нова Зеландія: історія, географія,	8	2	2	-	-	4							

економіка, державний устрій, особливості побуту, традицій та звичаїв населення												
Разом за змістовим модулем 3	16	4	4	-	-	8						
Змістовий модуль 4. Сполучені Штати Америки.												
Тема 1. Географія, економіка, державний устрій США	8	2	2	-	-	4						
Тема 2. Історія США.	8	2	2	-	-	4						
Тема 3. Особливості побуту, традицій та звичаїв населення США	8	2	2	-	-	4						
Разом за змістовим модулем 4	24	6	6	-	-	12						
Змістовий модуль 5. Культурно обумовлені особливості спілкування у англомовних країнах.												
Тема 1. Культурно обумовлені особливості спілкування у англомовних країнах.	14	2	4	-	-	8						
Разом за змістовим модулем 5	14	2	4	-	-	8						
Усього годин	90	20	24	-	-	46						

9. Темі семінарських занять
(не передбачено)

10. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Мова та культура англомовних країн.	2
2.	Географія, економіка, державний устрій Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії	2
3.	Історія Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії	2
4.	Особливості побуту, традицій та звичаїв населення Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії	4
5.	Канада: історія, географія, економіка, державний устрій, особливості побуту, традицій та звичаїв населення	2
6.	Австралія, Нова Зеландія: історія, географія, економіка, державний устрій, особливості побуту, традицій та звичаїв населення	2
7.	Географія, економіка, державний устрій США	2
8.	Історія США	2

9.	Особливості побуту, традицій та звичаїв населення США	2
10.	Культурно обумовлені особливості спілкування у англомовних країнах	4
	Разом	24

11. Теми лабораторних занять (не передбачено)

12. Самостійна робота

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Мова та культура англомовних країн.	4
2.	Географія, економіка, державний устрій Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії	4
3.	Історія Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії	4
4.	Особливості побуту, традицій та звичаїв населення Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії	6
5.	Канада: історія, географія, економіка, державний устрій, особливості побуту, традицій та звичаїв населення	4
6.	Австралія, Нова Зеландія: історія, географія, економіка, державний устрій, особливості побуту, традицій та звичаїв населення	4
7.	Географія, економіка, державний устрій США	4
8.	Історія США	4
9.	Особливості побуту, традицій та звичаїв населення США	4
10.	Культурно обумовлені особливості спілкування у англомовних країнах	8
	Разом	46

13. Індивідуальні завдання (не передбачено)

14. Методи навчання

Для засвоєння змісту дисципліни та досягнення запланованих результатів використовуються наступні форми та методи навчання:

- для викладання нового матеріалу – лекційні та лекційно-практичні форми навчання;
- для активізації пізнавальної діяльності студентів – реферативні роботи, практичні роботи з виходом на інші спеціальності з фаховою направленістю.

Для досягнення поставлених цілей викладання дисципліни реалізуються наступні засоби та організаційні заходи:

- вивчення теоретичного матеріалу дисципліни на лекціях з використанням комп'ютерних технологій;
- самостійне вивчення теоретичного матеріалу дисципліни з використанням Internet -ресурсів, методичних розробок, спеціальної та наукової літератури;
- закріплення теоретичного матеріалу на практичних заняттях.

15. Методи контролю

Контроль навчальних досягнень студентів з дисципліни здійснюється за допомогою поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час лекцій і практичних занять шляхом усного і письмового опитування студентів і виконання тестів.

Підсумковий контроль

До заліку усі 100 балів студент отримує протягом семестру, у процесі поточного та модульного контролю знань та виконання підсумкового тесту. Студент може отримати до 5 додаткових балів за виконання робіт, не передбачених навчальною програмою (активність на заняттях, наукову роботу, додатково написаний реферат тощо). Загальна оцінка за дисципліну не перевищує 100 балів. Присутність чи відсутність на заняттях у балах не оцінюється, за відсутність на контрольних заходах виставляється нуль балів.

Рейтингова оцінка (за 100-бальною системою) виставляється з урахуванням роботи студентів над усіма перерахованими вище аспектами під час усіх структурних модулів семестру.

У разі невиконання цих вимог (рейтинг <60 балів за шкалою ECTS) студент отримує «не зараховано» і має право на два перескладання: перше – викладачу, друге – комісії, створеній деканом факультету. У випадку успішного перескладання підсумкового контролю студентом, він отримує «зараховано» (60-63 бали – результат E за шкалою ECTS).

Питання для поточного і підсумкового контролю

1. Мова та культура англомовних країн.
2. Поняття про реалії. Конотативна лексика.
3. Національні варіанти англійської мови.
4. Лексика з культурним компонентом значення в національних варіантах англійської мови.
5. Короткий огляд географічних особливостей Сполученого королівства.
6. Державний устрій Сполученого королівства.
7. Національна ідентичність населення Сполученого королівства.
8. Соціально-економічний розвиток Сполученого королівства.
9. Система охорони здоров'я та соціальний захист.
10. Освіта у Сполученому королівстві.
11. Спорт у Сполученому королівстві.
12. Їжа у Сполученому королівстві.
13. Засоби масової інформації у Сполученому королівстві.
14. Особливості побуту, традицій та звичаїв населення Сполученого королівства.
15. Історія країн Британської Співдружності (Канада, Австралія, Нова Зеландія).
16. Географія країн Британської Співдружності (Канада, Австралія, Нова Зеландія).
17. Економіка країн Британської Співдружності (Канада, Австралія, Нова Зеландія).
18. Державний устрій країн Британської Співдружності (Канада, Австралія, Нова Зеландія).
19. Особливості побуту, традицій та звичаїв країн Британської Співдружності (Канада, Австралія, Нова Зеландія).
20. Короткий огляд географічних особливостей США.
21. Державний устрій США.
22. Національна ідентичність населення США.
23. Соціально-економічний розвиток США.
24. Система охорони здоров'я та соціальний захист.
25. Освіта у США.
26. Спорт у США.
27. Їжа у США.
28. Засоби масової інформації у США.
29. Особливості побуту, традицій та звичаїв населення США.
30. Культурно обумовлені особливості спілкування у англомовних країнах.
31. Політкоректність у англомовних країнах.

32. Позитивний тип мислення у англомовних країнах.
33. Мовний етикет і поведінка у англомовних країнах.
34. Концепція часу у англомовних країнах.
35. Невербальна комунікація у англомовних країнах.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4			Змістовий модуль 5		
T1	T1	T2	T3	T1	T2	T1	T2	T3	T1	25	100
7	7	7	7	7	7	7	7	7	12		

T1, T2, T3 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
25-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти
2. Методичні рекомендації до підсумкового контролю та виконання індивідуальних завдань.
3. Перелік основних термінів та понять з дисципліни.
4. Питання для самоконтролю за темами.
5. Дидактичний роздавальний матеріал, ілюстративні матеріали, схеми, таблиці до різних тем.
6. Фонд електронних документів та друковані посібники.

18. Рекомендована література

Базова

1. Лінгвокраїнознавство. Англомовні країни / А.Б. Гапонів, М.О. Возна; за ред. В.В. Бондаренко. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 464 с.
2. Кальнік О.П. Конспект лекцій з дисципліни «Країнознавство» для студентів напряму підготовки 6.020303 «Філологія». – Полтава: ПолтНТУ, 2014. – 58 с.
3. O'Driscoll J. Britain for learners of English. – Oxford: Oxford University Press, 2009. – 223 р.
4. Ощепкова В.В. Язык и культура Великобритании, США, Канады, Австралии, Новой Зеландии. – М.: Глосса-Пресс; СПб.: КАРО, 2006. – 336 с.
5. Виссон Л. Русские проблемы в английской речи. Слова и фразы в контексте двух культур. Пер. с англ. Изд. 3-е, стереотипное. – М.: Р. Валент, 2005. – 192 с.

Допоміжна

1. Miall A., Milsted D. Xenophobe's Guide to The English. – London: Oval Books, 2008. – 96 p.
2. O'Callaghan Bryn. An Illustrated history of the USA. – Harlow: Pearson Education, 2004. – 146 p.
3. Барановский Л.С., Козикис Д.Д. Добрый день, Британия! - Минск: САДИ, 1999. – 335 с.
4. Великобритания. Лингвострановедческий словарь. - М.: Русский язык, 1997. – 436 с.
5. Определённая Т.Б. Країнознавство. Велика Британія . США. - Донецьк, 1998. – 136 с.
6. Ощепкова В.В., Шустилова И.И. О Британии вкратце. - М.: Новая школа, 1997. – 176 с.
7. США. Лингвострановедческий словарь. - М.: Русский язык, 1997. - 436 с.
8. Тимановская Н.А. Взгляд на англоязычные страны. - Тула: Автограф, 1999. - 384 с.
9. Томахин Г.Д. Америка через американизм. - М.: Высшая школа, 1982. - 255 с.
10. L.S. Baranovski, D.D. Kozikis. Hello, America! - Minsk, 1997. - 340 p.
11. P. Harvey, R. Johnes. Britain Explored. - Longman, 2002. - 240 p.
12. A. Room. An A to Z of British Life. - OUP, 1992. - 348 p.
13. M. Vaughan-Rees. In Britain. - L: Chancery, 1995. - 198 p.
14. S.S. Birdsall, J. Florin. Outline of American Geography. - John Wiley and Sons, 1992 - 132p.
15. H. Cincotta. An Outline of American History. - US Information Agency, 1994. - 420 p.
16. E. Laird. Faces of the USA. - Longman, 1987. - 132 p.
17. Luther S. Ludeteke (ed). Making America: The Society and Culture of the USA. - Washington: US Information Agency, 1990. - 488 p.

19. Інформаційні ресурси

<http://www.british-study.com>

<http://www.royal.gov.uk>

<http://www.whitehouse.gov>

<http://dublin.usembassy.gov/teaching materials.html>

<http://www.hum.au.dk/engelsk/asca/onWWW/resources.htm>

<http://www.colorado.edu/AmStudies/denver.htm>

<http://american-studies.narod.ru/>